

ALGEBRA Z GEOMETRIĄ ANALITYCZNA

ALGEBRA LINIOWA 1 (rok akad. 2014/15)

Kursy MAP 1029, 1039, 1070, 1140, 1141, 3046, 3055

Lista zdań obejmuje cały materiał kursu oraz określa rodzaje i przybliżony stopień trudności zadań, które pojawią się na kolokwiach i egzaminach. Na ćwiczeniach należy rozwiązać 1-2 podpunkty z każdego zadania. Wyjątkiem są zadania oznaczone literą (P) oraz symbolem (*). Zadania oznaczone literą (P) są proste i należy je rozwiązać samodzielnie. Z kolei zadania oznaczone gwiazdką (*) są trudne. Te nieobowiązkowe zadania kierujemy do ambitnych studentów. Dodatkowo na końcu listy umieszczono po 4 przykładowe zestawy zadań z obu kolokwii oraz egzaminu podstawowego i poprawkowego.

Uzdolnionym studentom proponujemy udział w egzaminach na ocenę celującą z algebry i analizy. Zadania z tych egzaminów z kilku ubiegłych lat można znaleźć na stronie internetowej

<http://www.im.pwr.edu.pl/StudenciCelujace.php>

Przed sprawdzianami warto zapoznać się z zestawieniem błędów, które studenci często popełniają na kolokwiach i egzaminach z matematyki.

http://prac.im.pwr.edu.pl/~skoczylas/typowe_bledy_studentow.pdf

Opracowanie: doc. dr Zbigniew Skoczylas

Lista zadań*

1. (P) Podać przykłady liczb rzeczywistych, dla których **nie zachodzą** równości:

- (a) $(x + y)^2 = x^2 + y^2$; (b) $\sqrt{x + y} = \sqrt{x} + \sqrt{y}$; (c) $\frac{1}{x + y} = \frac{1}{x} + \frac{1}{y}$;
(d) $\sqrt{x^2} = x$; (e) $\frac{x}{y} + \frac{u}{v} = \frac{x + u}{y + v}$; (f) $\sin 2x = 2 \sin x$;
(h) $|x + y| = |x| + |y|$; (i) $\frac{\log_2 a}{\log_2 b} = \log_2(a - b)$; (j) $a^n \cdot a^m = a^{n \cdot m}$.

2. Za pomocą indukcji matematycznej uzasadnić, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzą tożsamości:

- (a) $1 + 3 + \dots + (2n - 1) = n^2$;
(b) $1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + \dots + n(n + 1) = \frac{n(n + 1)(n + 2)}{3}$;
(c) $\cos x \cdot \cos 2x \cdot \cos 4x \cdot \dots \cdot \cos 2^n x = \frac{\sin 2^{n+1} x}{2^{n+1} \sin x}$ ($x \neq k\pi$).

---

*Zadania z listy pochodzą z książek *Algebra i geometria analityczna (Definicje, twierdzenia, wzory; Przykłady i zadania; Kolokwia i egzaminy)*, oraz *Wstęp do analizy i algebry*.

3. Korzystając z indukcji matematycznej uzasadnić nierówności:

(a) $2^n > n^2$ dla $n \geq 5$; (b) $\frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{n^2} \leq 2 - \frac{1}{n}$ dla $n \in \mathbb{N}$;

(c) $n! > 2^n$ dla $n \geq 4$; (d) $n! < \left(\frac{n}{2}\right)^n$ dla $n \geq 6$;

(e) $(1+x)^n \geq 1+nx$ dla $x \geq -1$ oraz $n \in \mathbb{N}$ (nierówność Bernoulliego).

4. Metodą indukcji matematycznej pokazać, że dla każdej liczby naturalnej n liczba:

(a) $n^5 - n$ jest podzielna przez 5; (b) $4^n + 15n - 1$ jest podzielna przez 9.

5.* Uzasadnić, że n kwadratów można podzielić na skończoną liczbę części, z których można złożyć kwadrat.

6. Zastosować wzór dwumianowy Newtona do wyrażeń:

(a) $(2x+y)^4$; (b) $(c-\sqrt{2})^6$; (c) $\left(x+\frac{1}{x^3}\right)^5$; (d) $(\sqrt{u}-\sqrt[4]{v})^8$.

7.* Korzystając ze wzoru dwumianowego Newtona obliczyć sumy:

(a) $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k}$; (b) $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} 2^k$; (c) $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (-1)^k$.

8. (a) W rozwinięciu wyrażenia $\left(a^3 + \frac{1}{a^2}\right)^{15}$ znaleźć współczynnik przy a^5 ;

(b) W rozwinięciu wyrażenia $\left(\sqrt[4]{x^5} - \frac{3}{x^3}\right)^7$ znaleźć współczynnik przy $\sqrt[4]{x}$.

9. Porównując części rzeczywiste i urojone obu stron równań znaleźć ich rozwiązania:

(a) $\bar{z} = (2-i)z$; (b) $z^2 + 4 = 0$; (c) $(1+3i)z + (2-5i)\bar{z} = 2i-3$; (d*) $z^3 = 1$.

10. Na płaszczyźnie zespolonej narysować zbiory liczb zespolonych spełniających warunki:

(a) $\operatorname{Re}(z+1) = \operatorname{Im}(2z-4i)$; (b) $\operatorname{Re}(z^2) = 0$; (c) $\operatorname{Im}(z^2) \leq 8$; (d) $\operatorname{Re}\left(\frac{1}{z}\right) > \operatorname{Im}(iz)$.

11. Korzystając z interpretacji geometrycznej modułu różnicy liczb zespolonych wyznaczyć i narysować zbiory liczb zespolonych spełniających warunki:

(a) $|z+2-3i| < 4$; (b) $|z+5i| \geq |3-4i|$; (c) $|z-1| = |1+5i-z|$; (d) $|z+3i| < |z-1-4i|$;

(e) $|iz+5-2i| < |1+i|$; (f) $|\bar{z}+2-3i| < 5$; (g) $\left|\frac{z-3i}{z}\right| > 1$; (h) $\left|\frac{z^2+4}{z-2i}\right| \leq 5$;

(i) $|z^2+2iz-1| < 9$; (j*) $2|z+1| < |z^2-z-2| \leq 3|z-2|$.

12. Korzystając ze wzoru de Moivre'a obliczyć:

(a) $\left(-\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^6$; (b) $(\sqrt[5]{2} - i\sqrt[5]{2})^{15}$; (c) $(2i - \sqrt{12})^9$;

(d*) $(i-2)^{24} (13+9i)^8$; (e*) $\frac{(7+i)^{11}}{(2+i)^{22}}$.

13. Wyznaczyć i narysować na płaszczyźnie zespolonej elementy pierwiastków:

(a) $\sqrt[4]{-16}$; (b) $\sqrt[3]{27i}$; (c*) $\sqrt[4]{(2-i)^8}$; (d) $\sqrt[6]{8}$.

14. W zbiorze liczb zespolonych rozwiązać równania:

- (a) $z^2 - 2z + 10 = 0$; (b) $z^2 + 3iz + 4 = 0$; (c) $z^4 + 5z^2 + 4 = 0$;
(d) $z^2 + (1 - 3i)z - 2 - i = 0$; (e) $z^6 = (1 - i)^{12}$; (f) $(z - i)^4 = (z + 1)^4$.

★★★

15. (P) Znaleźć pierwiastki całkowite wielomianów:

- (a) $x^3 + 3x^2 - 4$; (b) $x^4 - 2x^3 + x^2 - 8x - 12$; (c) $x^4 - x^2 - 2$.

16. Znaleźć pierwiastki wymierne wielomianów:

- (a) $12x^3 + 8x^2 - 3x - 2$; (b) $18x^3 - 9x^2 - 2x + 1$; (c) $6x^4 + 7x^2 + 2$.

17. (P) Wyznaczyć pierwiastki rzeczywiste lub zespolone wraz z krotnościami wielomianów:

- (a) $(x - 1)(x + 2)^3$; (b) $(2x + 6)^2(1 - 4x)^5$; (c) $(z^2 - 1)(z^2 + 1)^3(z^2 + 9)^4$.

18. Nie wykonując dzielenia wyznaczyć reszty z dzielenia wielomianu P przez wielomian Q , jeżeli:

- (a) $P(x) = x^8 + 3x^5 + x^2 + 4$, $Q(x) = x^2 - 1$;
(b) $P(x) = x^{47} + 2x^5 - 13$, $Q(x) = x^3 - x^2 + x - 1$;
(c) $P(x) = x^{99} - 2x^{98} + 4x^{97}$, $Q(x) = x^4 - 16$;
(d*) $P(x) = x^{2006} + x^{1002} - 1$, $Q(x) = x^4 + 1$;
(e*) $P(x) = x^{444} + x^{111} + x - 1$, $Q(x) = (x^2 + 1)^2$.

19. Pokazać, że jeżeli liczba zespolona z_1 jest pierwiastkiem wielomianu rzeczywistego P , to liczba $\bar{z}_1$ także jest pierwiastkiem wielomianu P . Korzystając z tego faktu znaleźć pozostałe pierwiastki zespolone wielomianu $P(x) = x^4 - 4x^3 + 12x^2 - 16x + 15$ wiedząc, że jednym z nich jest $x_1 = 1 + 2i$.

20. Podane wielomiany rozłożyć na nierozkładalne czynniki rzeczywiste:

- (a) $x^3 - 27$; (b) $x^4 + 16$; (c) $x^4 + x^2 + 4$; (d*) $x^6 + 1$.

21. Podane funkcje wymierne rozłożyć na rzeczywiste ułamki proste:

- (a) $\frac{2x + 5}{x^2 - x - 2}$; (b) $\frac{x + 9}{x(x + 3)^2}$; (c) $\frac{3x^2 + 4x + 3}{x^3 - x^2 + 4x - 4}$; (d) $\frac{x^3 - 2x^2 - 7x + 6}{x^4 + 10x^2 + 9}$.

★★★

22. Niech $\mathbf{a} = (3, -3, 0, 9)$, $\mathbf{b} = (1, 2, 1, 4)$ będą wektorami z przestrzeni $\mathbb{R}^4$. Wyznaczyć wektory:

- (a) $\mathbf{x} = 2\mathbf{a} - \mathbf{b}$; (b) $\mathbf{x} = \frac{1}{3}\mathbf{b} + 3\mathbf{a}$.

23. Obliczyć:

- (a) odległość punktów $A = (1, -2, 3, 0, 0)$, $B = (0, 1, -2, 3, -4)$ w przestrzeni $\mathbb{R}^5$;
(b) kąt między wektorami $\mathbf{a} = (-1, 0, 2, 2)$, $\mathbf{b} = (0, -2, 1, -2)$ w przestrzeni $\mathbb{R}^4$.

24. (P) Trójkąt jest rozpięty na wektorach $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$. Wyrazić środkowe trójkąta przez $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$.

25. (P) Bokami równoległoboku są wektory $\mathbf{a} = (-3, 4)$, $\mathbf{b} = (1, 2)$. Wyznaczyć kąt ostry między przekątnymi równoległoboku.

26. Długości wektorów $\mathbf{a}$, $\mathbf{b}$ wynoszą odpowiednio 3, 5. Znamy iloczyn skalarny $\mathbf{a} \circ \mathbf{b} = -2$. Obliczyć $(\mathbf{a} - \mathbf{b}) \circ (2\mathbf{a} + 3\mathbf{b})$.

27. (P) Wyznaczyć równanie prostej, która przechodzi przez punkt $P = (-1, 3)$ i tworzy kąt 120° z dodatnią częścią osi Ox .

28. (P) Napisać równania prostej (normalne, krawędziowe, parametryczne) przechodzącej przez punkty $P_1 = (2, 3)$, $P_2 = (-3, 7)$.

29. (P) Znaleźć punkty przecięcia prostej $l : \begin{cases} x = 4 - 2t, \\ y = -6 + t \end{cases} \quad (t \in \mathbb{R})$ z osiami układu współrzędnych. Czy punkt $P = (4, 7)$ należy do prostej l ?

30. Znaleźć punkt przecięcia prostych: $k : \begin{cases} x = 1 - t, \\ y = 3 + t \end{cases} \quad (t \in \mathbb{R}), \quad l : \begin{cases} x = 2t, \\ y = 3 - t \end{cases} \quad (t \in \mathbb{R})$.

31. (P) Znaleźć równanie prostej, która przechodzi przez punkt $P = (-1, 2)$ i jest

(a) równoległa do prostej $3x - y + 2 = 0$; (b) prostopadła do prostej $x + y = 0$.

32. Dla jakiej wartości parametru m , odległość punktów $P = (1, 0)$ i $Q = (m + 3, -2)$ jest równa 4?

33. (P) Wyznaczyć odległość punktu $P_0 = (-4, 1)$ od prostej l o równaniu $3x + 4y + 12 = 0$.

34. (P) Znaleźć odległość prostych równoległych l_1, l_2 o równaniach odpowiednio $x - 2y = 0$, $-3x + 6y - 15 = 0$.

35. Obliczyć wysokość trójkąta o wierzchołkach $A = (0, 0)$, $B = (-1, 3)$, $C = (2, 5)$ opuszczoną z wierzchołka C .

36. * Znaleźć równania dwusiecznych kątów wyznaczonych przez proste o równaniach $3x + 4y - 2 = 0$, $4x - 3y + 5 = 0$.

★★★

37. (a) Dla jakich wartości parametrów p, q wektory $\mathbf{a} = (1 - p, 3, -1)$, $\mathbf{b} = (-2, 4 - q, 2)$ są równoległe?

(b) Dla jakich wartości parametru s wektory $\mathbf{p} = (s, 2, 1 - s)$, $\mathbf{q} = (s, 1, -2)$ są prostopadłe?

38. (P) Znaleźć wersor, który jest prostopadły do wektorów $\mathbf{u} = (-1, 3, 0)$, $\mathbf{v} = (0, 1, 1)$.

39. (P) Wyznaczyć cosinus kąta między wektorami $\mathbf{p} = (0, 3, 4)$, $\mathbf{q} = (2, 1, -2)$.

40. (a) Obliczyć pole równoległoboku rozpiętego na wektorach $\mathbf{u} = (-1, 2, 5)$, $\mathbf{v} = (0, 3, 2)$.

(b) Obliczyć pole trójkąta o wierzchołkach $A = (0, 0, 1)$, $B = (3, 0, 0)$, $C = (0, -5, 0)$.

(c) Trójkąt ma wierzchołki $A = (0, 0, 1)$, $B = (2, 3, -2)$, $C = (1, 1, 4)$. Obliczyć wysokość trójkąta opuszczoną z wierzchołka C .

41. (a) Obliczyć objętość równoległościanu rozpiętego na wektorach: $\mathbf{a} = (1, 2, 3)$, $\mathbf{b} = (0, 4, 1)$, $\mathbf{c} = (-1, 0, 2)$.

(b) Obliczyć objętość czworościanu o wierzchołkach: $A = (1, 1, 1)$, $B = (1, 2, 3)$, $C = (0, 4, 1)$, $D = (2, 2, 2)$.

(c) Dla czworościanu z punktu (b) obliczyć wysokość opuszczoną z wierzchołka A .

42. Znaleźć równania normalne i parametryczne płaszczyzny:

(a) przechodzącej przez punkty $P = (1, -1, 0)$, $Q = (2, 3, 7)$, $R = (4, 0, 1)$;

(b) przechodzącej przez punkt $A = (-2, 5, 4)$ oraz zawierającą oś Oz ;

(c) przechodzącej przez punkt $A = (-2, 5, 4)$ oraz prostopadłej do osi Oy .

43. Pokazać, że równania parametryczne:

$$\begin{cases} x = 3 - t + 2s, \\ y = -1 + t, \\ z = 2 + t - 3s \end{cases} \quad (t, s \in \mathbb{R}), \quad \begin{cases} x = 4 + 3t + 3s, \\ y = t - s, \\ z = -2t - 4s \end{cases} \quad (t, s \in \mathbb{R})$$

przedstawiają tę samą płaszczyznę.

44. (a) Płaszczyznę $\pi : 2x + y - z - 7 = 0$ zapisać w postaci parametrycznej.

(b) Płaszczyznę $\pi : \begin{cases} x = t + s, \\ y = -2 - 2s, \\ z = 3 + 3t - s \end{cases} \quad (t, s \in \mathbb{R})$ przekształcić do postaci normalnej.

45. Znaleźć równanie parametryczne i krawędziowe prostej:

(a) przechodzącej przez punkty $A = (-3, 4, 1)$, $B = (0, 2, 1)$.

(b) przechodzącej przez punkt $P = (3, -1, 2)$ i przecinającej prostopadle oś Oy .

46. Pokazać, że równania:

$$\begin{cases} x = 1 - t, \\ y = 2 - 3t, \\ z = 4t \end{cases} \quad (t \in \mathbb{R}), \quad \begin{cases} x = 2t, \\ y = -1 + 6t, \\ z = 4 - 8t \end{cases} \quad (t \in \mathbb{R})$$

przedstawiają tę samą prostą.

47. (a) Prosta $l : \begin{cases} x + y - 3 = 0, \\ -y + z - 1 = 0 \end{cases}$ zapisać w postaci parametrycznej.

(b) Prosta $l : x = 3, y = 2 - 2t, z = t \quad (t \in \mathbb{R})$ zapisać w postaci krawędziowej.

48. Wyznaczyć punkt przecięcia:

(a) prostej $l : x = t, y = 1 - 2t, z = -3 + 2t \quad (t \in \mathbb{R})$ oraz płaszczyzny $\pi : 3x - y - 2z - 5 = 0$;

(b) płaszczyzn $\pi_1 : x + 2y - z - 5 = 0, \pi_2 : x + 2y + 2 = 0, \pi_3 : x + y + z = 0$;

(c) prostych $l_1 : x = 1 - t, y = 1, z = -3 + 2t \quad (t \in \mathbb{R}), l_2 : x = t, y = 3 - 2t, z = 2 - 5t \quad (t \in \mathbb{R})$.

49. Obliczyć odległość:

(a) punktu $P = (0, 1, -2)$ od płaszczyzny $\pi : 3x - 4y + 12z - 1 = 0$;

(b) płaszczyzn równoległych $\pi_1 : x - 2y + 2z - 3 = 0, \pi_2 : -2x + 4y - 4z + 18 = 0$;

(c) punktu $P = (2, -5, 1)$ od prostej $l : x = t, y = 1 - 2t, z = -3 + 2t \quad (t \in \mathbb{R})$;

(d) prostych równoległych $l_1 : \begin{cases} x + y + z - 3 = 0, \\ x - 2y - z - 1 = 0, \end{cases} \quad l_2 : \begin{cases} x + y + z - 3 = 0, \\ x - 2y - z + 4 = 0; \end{cases}$

(e) prostych skośnych

$$l_1 : x = 1 - t, y = 1, z = -3 + 2t \quad (t \in \mathbb{R}), \quad l_2 : x = s, y = 3 - 2s, z = 1 - 5s \quad (s \in \mathbb{R}).$$

50. Wyznaczyć rzut prostopadły punktu $P = (1, -2, 0)$ na:

(a) płaszczyznę $\pi : x + y + 3z - 5 = 0$; (b) prostą $l : x = 1 - t, y = 2t, z = 3t$.

51. Obliczyć kąt między:

(a) płaszczyznami $\pi_1 : x - y + 3z = 0, \pi_2 : -2x + y - z + 5 = 0$;

(b) prostą $l : \begin{cases} x + y + z - 3 = 0, \\ x - 2y - z - 1 = 0 \end{cases}$ i płaszczyznę $\pi : x + y = 0$;

(c) prostymi $l_1 : x = -t, y = 1 + 2t, z = -3 \quad (t \in \mathbb{R}), l_2 : x = 0, y = -2s, z = 2 + s \quad (s \in \mathbb{R})$.

52. We wskazanej przestrzeni zbadać liniową niezależność układów wektorów:

(a) $\mathbb{R}^2$, $\mathbf{a}_1 = (2, 3)$, $\mathbf{a}_2 = (-1, 0)$;

(b) $\mathbb{R}^3$, $\mathbf{b}_1 = (1, 2, 3)$, $\mathbf{b}_2 = (3, 2, 1)$, $\mathbf{b}_3 = (1, 1, 1)$;

(c) $\mathbb{R}^4$, $\mathbf{c}_1 = (1, 0, 0, 0)$, $\mathbf{c}_2 = (-1, 1, 0, 0)$, $\mathbf{c}_3 = (1, -1, 1, 0)$, $\mathbf{c}_4 = (-1, 1, -1, 1)$.

53. Zbadać, czy układy wektorów są bazami wskazanych przestrzeni liniowych $\mathbb{R}^n$,

(a) $\{(1, 2, 0), (-1, 0, 3), (0, -2, -3)\}$, $\mathbb{R}^3$;

(b) $\{(1, 0, 0, 0), (1, 1, 0, 0), (1, 1, 1, 0), (1, 1, 1, 1)\}$, $\mathbb{R}^4$;

(c) $\{(1, -1, 0, 2), (1, 0, 3, 0), (0, 1, 3, 0), (0, 0, 0, 1)\}$, $\mathbb{R}^4$.

54. Znaleźć bazy i wymiary podprzestrzeni:

(a) $A = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : 3x + 2y - z = 0\}$;

(b) $B = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 : x = 2y = -t\}$;

(c) $C = \{(u, v, x, y, z) \in \mathbb{R}^5 : u + v = 0, x + y + z = 0\}$.

55. Zbadać, czy przekształcenia są liniowe:

(a) $F : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $F(x_1, x_2) = x_1 - 3x_2$;

(b) $F : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $F(x, y, z) = (-x, 5x + y, y - 2z)$;

(c) $F : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^4$, $F(x) = (0, x^2, 0, -3x)$;

(d) $F : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $F(x_1, x_2, x_3, x_4) = (x_1x_2, x_3x_4)$.

56. Znaleźć macierze przekształceń liniowych w standardowych bazach:

(a) $F : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $F(x, y) = (x, y, x - y)$;

(b) $F : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$, $F(x, y, z) = (y, z, x, x + y + z)$;

(c) $F : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $F(x, y, z, t) = (x + y + z + t, y - t)$.

57. (a) Uzasadnić, że obrót na płaszczyźnie $\mathbb{R}^2$ wokół początku układu współrzędnych o kat φ jest przekształceniem liniowym. Znaleźć macierz tego obrotu w bazach standardowych.

(b) Pokazać, że symetria względem osi Oz w przestrzeni $\mathbb{R}^3$ jest przekształceniem liniowym. Znaleźć macierz tej symetrii w bazach standardowych.

58. (P) Dla par macierzy A, B wykonać (jeśli to jest możliwe) działania $3A - \frac{1}{2}B$, A^T , AB , BA , A^2 :

(a) $A = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ -2 & 0 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 0 & -6 \\ -8 & 2 \end{bmatrix}$; (b) $A = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 2 & -4 & 0 \end{bmatrix}$;

(c) $A = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 3 \\ 0 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 & 5 \end{bmatrix}$; (d) $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & -4 \\ -3 & 0 & 2 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 4 & 1 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$.

59. (P) Rozwiązać równanie macierzowe $3 \left(\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -3 & 3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix} - X \right) = X + \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 0 & 6 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$.

60. (P) Znaleźć niewiadome x, y, z spełniające równanie $2 \begin{bmatrix} x+2 & y+3 \\ 3 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 6 \\ y & z \end{bmatrix}^T$.

61. Podać przykłady macierzy kwadratowych A, B , które spełniają warunki:

(a) $AB \neq BA$; (b) $AB = \mathbf{0}$, ale $A \neq \mathbf{0}, B \neq \mathbf{0}$; (c) $A^2 = \mathbf{0}$, ale $A \neq \mathbf{0}$.

62. * Pokazać, że każdą macierz kwadratową można przedstawić jednoznacznie jako sumę macierzy symetrycznej ($A^T = A$) i antysymetrycznej ($A^T = -A$). Napisać to przedstawienie dla macierzy

$$B = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 4 & -2 \\ -3 & 5 & 2 & 8 \\ 2 & 4 & -3 & -4 \\ 6 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

63. Dane są przekształcenia liniowe: $L : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ określone wzorem $L(x, y) = (x, y, x + y)$ oraz $K : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ określone wzorem $K(u, v, w) = u - w$. Korzystając z twierdzenia o postaci macierzy złożenia przekształceń znaleźć macierz przekształcenia $K \circ L$.

★★★

64. Napisać rozwinięcia Laplace'a wyznaczników wg wskazanych kolumn lub wierszy (nie obliczać wyznaczników w otrzymanych rozwinięciach):

(a) $\begin{vmatrix} -1 & 4 & \mathbf{3} \\ -3 & 1 & \mathbf{0} \\ 2 & 5 & \mathbf{-2} \end{vmatrix}$, trzecia kolumna; (b) $\begin{vmatrix} 1 & 4 & -3 & 7 \\ -2 & 4 & 2 & 0 \\ 5 & 4 & 1 & 6 \\ \mathbf{2} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{-3} \end{vmatrix}$, czwarty wiersz.

65. Obliczyć wyznaczniki:

(a) $\begin{vmatrix} -2 & 5 \\ 3 & -7 \end{vmatrix}$; (b) $\begin{vmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 3 & 2 & -4 \\ 2 & 2 & 1 \end{vmatrix}$; (c) $\begin{vmatrix} 2 & 0 & 0 & 0 \\ 3 & -3 & 5 & 7 \\ 4 & 0 & 1 & 4 \\ 5 & 0 & 2 & -2 \end{vmatrix}$.

66. Korzystając z własności wyznaczników uzasadnić, że macierze są osobliwe:

(a) $\begin{bmatrix} 2 & 4 & -4 \\ -1 & -2 & 2 \\ 3 & 5 & -6 \end{bmatrix}$; (b) $\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 4 & 4 \\ 3 & 2 & 1 \end{bmatrix}$; (c) $\begin{bmatrix} 1 & 5 & 2 & -2 \\ 7 & 5 & 2 & -5 \\ 5 & 7 & 4 & -4 \\ 3 & 3 & 0 & -3 \end{bmatrix}$.

67. (a) Wiadomo, że $\det \begin{bmatrix} \mathbf{a} & \mathbf{b} & 0 \\ \mathbf{c} & \mathbf{d} & 0 \\ 5 & -2 & 3 \end{bmatrix} = -24$. Obliczyć $\det \begin{bmatrix} \mathbf{a} & \mathbf{b} \\ \mathbf{c} & \mathbf{d} \end{bmatrix}$;

(b) Wiadomo, że $\det \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & \mathbf{x} & \mathbf{y} & 0 \\ 5 & \mathbf{z} & \mathbf{t} & 0 \\ 7 & -4 & 5 & -2 \end{bmatrix} = 18$. Obliczyć $\det \begin{bmatrix} \mathbf{x} & \mathbf{y} \\ \mathbf{z} & \mathbf{t} \end{bmatrix}$.

68. Jakie są możliwe wartości wyznacznika macierzy kwadratowej A stopnia n spełniającej warunki:

(a) $A^3 = 4A$ dla $n = 3, 4$; (b) $A^T = -A^2$ dla $n = 3, 4$?

69. Obliczyć $\det(2A)$, jeżeli $\det(3A) = 54$ i $\det(4A) = 128$.

70. (a) Obliczyć pole równoległoboku rozpiętego na wektorach: $a = (2, -4)$, $b = (3, 7)$;

(b) Obliczyć objętość równoległościanu rozpiętego na wektorach: $a = (1, 1, 0)$, $b = (0, 1, 1)$, $c = (1, 0, 1)$.

71.* Obliczyć wyznaczniki macierzy:

$$(a) \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 5 \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 5 \end{bmatrix}; \quad (b) \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -1 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}; \quad (c) \begin{bmatrix} 5 & 3 & 0 & \dots & 0 \\ 2 & 5 & 3 & \dots & 0 \\ 0 & 2 & 5 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & 3 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 5 \end{bmatrix}_{n \times n}.$$

★★★

72. Korzystając z twierdzenia o postaci macierzy odwrotnej wyznaczyć macierze odwrotne do:

$$(a) A = \begin{bmatrix} 2 & 5 \\ 3 & 8 \end{bmatrix}; \quad (b) A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 3 & -1 & 0 \\ 2 & 5 & -1 \end{bmatrix}; \quad (c) A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 4 & 0 \end{bmatrix}.$$

73. Korzystając z metody dołączonej macierzy jednostkowej znaleźć macierze odwrotne do :

$$(a) A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -3 & -1 \end{bmatrix}; \quad (b) A = \begin{bmatrix} 1 & 4 & -12 \\ 0 & -2 & 0 \\ 0 & 2 & 6 \end{bmatrix}; \quad (c) A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

74. Wiadomo, że $A^{-1} = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 0 \\ -8 & -2 & 0 \\ 10 & 12 & -6 \end{bmatrix}$. Wyznaczyć $\left(\frac{1}{2}A\right)^{-1}$.

75. Macierze A, B mają stopień 3. Ponadto $\det(A) = 4$ oraz $\det(B) = -3$. Obliczyć:

$$(a) \det[A \cdot (6B)^{-1}]; \quad (b) \det[A^{-1} \cdot (2B)^3 \cdot A^2].$$

76. Znaleźć rozwiązania równań macierzowych:

$$(a) \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \cdot X = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 1 \\ 4 & -2 & 0 \end{bmatrix}; \quad (b) X \cdot \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & 6 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 & 1 & 2 \end{bmatrix};$$

$$(c) X \cdot \begin{bmatrix} -3 & 0 & 4 \\ 1 & 1 & 1 \\ -2 & 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -5 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \end{bmatrix}; \quad (d) \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 3 & 2 \end{bmatrix} \cdot X \cdot \begin{bmatrix} -3 & 2 \\ 5 & -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 8 \\ 0 & 5 \end{bmatrix};$$

$$(e) X \cdot \begin{bmatrix} -2 & 0 & 3 \\ 1 & 1 & 1 \\ -3 & 0 & 4 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 3 \end{bmatrix}; \quad (f) \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \cdot X^{-1} \cdot \begin{bmatrix} 5 & 6 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 7 \\ 1 & 4 \end{bmatrix}.$$

77. Korzystając ze wzorów Cramera wyznaczyć wskazaną niewiadomą z układów równań liniowych:

$$(a) \begin{cases} 2x - y = 0, \\ 3x + 2y = 5, \end{cases} y; \quad (b) \begin{cases} x + y + 2z = -1, \\ 2x - y + 2z = -4, \\ 4x + y + 4z = -2, \end{cases} x; \quad (c) \begin{cases} 2x + 3y + 11z + 5t = 2, \\ x + y + 5z + 2t = 1, \\ 2x + y + 3z + 2t = -3, \\ x + y + 3z + 4t = -3, \end{cases} z.$$

78. Korzystając z interpretacji geometrycznej przekształceń liniowych znaleźć ich jądra, obrazy i rzędy:

- (a) $L : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, obrót o kąt $\alpha = \pi/3$ wokół początku układu;
- (b) $L : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, rzut prostokątny na prostą $x + y = 0$;
- (c) $L : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, symetria względem płaszczyzny $y = z$;
- (d) $L : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, obrót wokół osi Oy o kąt $\pi/2$.

79. Wyznaczyć jądra, obrazy oraz rzędy przekształceń liniowych:

- (a) $L : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $F(x_1, x_2) = x_1 - 3x_2$;
- (b) $L : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $F(x, y) = (x + y, 2x + 2y)$;
- (c) $L : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $F(x, y, z) = (-x, 5x + y, y - 2z)$;
- (d) $L : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^4$, $F(x) = (0, x, 0, -x)$.

80. Metodą eliminacji Gaussa rozwiązać układy równań:

$$(a) \begin{cases} x + y + 2z = -1, \\ 2x - y + 2z = -4, \\ 4x + y + 4z = -2; \end{cases} \quad (b) \begin{cases} 3x - 2y - 5z + t = 3, \\ 2x - 3y + z + 5t = -3, \\ x + 2y - 4t = -3, \\ x - y - 4z + 9t = 22. \end{cases}$$

81. (a) Znaleźć trójkąt kwadratowy, który przechodzi przez punkty $(-1, 2)$, $(0, -1)$, $(2, 4)$.

(b) Wyznaczyć współczynniki a, b, c funkcji $y = a2^x + b3^x + c4^x$, która w punktach $-1, 0, 1$ przyjmuje odpowiednio wartości $3/4, 1, 1$.

(c) Funkcja $y(x) = A \cos 2x + B \sin 2x$ spełnia równanie różniczkowe $y'' - 6y' + 13y = 25 \sin 2x$. Wyznaczyć współczynniki A, B .

82. (a) Dla jakich wartości parametru m , podany układ jednorodny ma niezerowe rozwiązanie

$$\begin{cases} mx + y + 2z = 0, \\ 2x - y + mz = 0, \\ mx + y + 4z = 0? \end{cases}$$

(b) Dla jakich wartości parametrów a, b, c, d , podany układ równań liniowych jest sprzeczny

$$\begin{cases} x + y = a, \\ z + t = b, \\ x + z = c, \\ y + t = d? \end{cases}$$

(c) Znaleźć wartości parametru p , dla których podany układ równań liniowych ma tylko jedno rozwiązanie

$$\begin{cases} x + 2y - 3z = -1, \\ 2x - py + z = 3, \\ 2x + y - pz = 5. \end{cases}$$

83. Korzystając z definicji wyznaczyć wektory i wartości własne przekształceń liniowych:

- (a) symetria względem osi Oy w przestrzeni $\mathbb{R}^2$;
- (b) obrót w przestrzeni $\mathbb{R}^3$ wokół osi Ox o kąt $\pi/6$;

(c) symetria w przestrzeni $\mathbb{R}^3$ względem płaszczyzny yOz ;

(d) rzut prostokątny na oś Oy w przestrzeni $\mathbb{R}^3$.

84. Znaleźć wartości i wektory własne przekształceń liniowych:

(a) $L : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $F(x, y) = (x + y, 2x + 2y)$;

(b) $L : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $F(x, y, z) = (-x, 5x + y, y - 2z)$;

(c) $L : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$, $F(x, y, z, t) = (0, x, 0, y)$.

★★★

85. (P) Napisać równanie okręgu, którego średnicą jest odcinek o końcach $A = (-1, 3)$, $B = (5, 7)$.

86. (P) Wyznaczyć współrzędne środka i promień okręgu $x^2 - 4x + y^2 + 6y + 2 = 0$.

87. (P) Znaleźć równanie okręgu opisanego na trójkącie ABC o wierzchołkach $A = (0, 0)$, $B = (8, 0)$, $C = (0, 6)$.

88. Wyznaczyć równanie okręgu, o środku $S = (3, 4)$, który jest styczny do prostej $l : 3x - 4y - 12 = 0$.

89. Znaleźć równanie okręgu, który przechodzi przez punkty $P = (3, 4)$, $Q = (5, 2)$ i ma środek na osi Ox .

90. Dolna połowa okręgu $x^2 + 8x + y^2 - 10y + 2 = 0$ jest wykresem funkcji f zmiennej x . Wyznaczyć funkcję f oraz określić jej dziedzinę.

91. * Znaleźć równanie okręgu, który jest styczny do obu osi układu współrzędnych oraz przechodzi przez punkt $A = (5, 8)$. Ile rozwiązań ma zadanie?

92. Znaleźć równanie stycznej okręgu $x^2 + y^2 = 25$:

(a) w punkcie $(-3, 4)$;

(b) przechodzącej przez punkt $(-5, 10)$;

(c) równoległej do prostej $x - y - 4 = 0$; (d) prostopadłej do prostej $x + 2y = 0$.

93. (P) Wyznaczyć osie, współrzędne ognisk oraz mimośród elipsy $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1$.

94. Punkty $F_1 = (-5, 0)$, $F_2 = (5, 0)$ są ogniskami elipsy. Znaleźć równanie tej elipsy, jeżeli jednym z jej wierzchołków jest punkt $W = (0, -3)$.

95. Naszkicować elipsę o równaniu $4x^2 - 8x + 9y^2 + 36y + 4 = 0$.

96. Lewa połowa elipsy $4x^2 + 25y^2 = 100$ jest wykresem funkcji f zmiennej y . Znaleźć funkcję f oraz określić jej dziedzinę.

97. (P) Wyznaczyć osie, współrzędne ognisk oraz równania asymptot hiperboli $\frac{x^2}{144} - \frac{y^2}{25} = 1$.

98. Narysować hiperbolę wraz z ogniskami i asymptotami:

(a) $9(y + 5)^2 - 16(x - 2)^2 = 144$; (b) $4x^2 - 25y^2 + 8x = 0$.

99. Wyznaczyć współrzędne ogniska, wierzchołka oraz podać równanie kierownicy paraboli o równaniu:

(a) $y^2 = 12x$; (b) $y = x^2 + 6x$.

100. Napisać równanie paraboli, której:

(a) kierownicą jest prosta $y = -2$, a punkt $W = (-1, 6)$ – wierzchołkiem;

(b) kierownicą jest prosta $x = 1$, a punkt $W = (5, 1)$ – wierzchołkiem.

101. Jakie krzywe przedstawiają równania:

(a) $x^2 - y^2 + 4 = 0$; (b) $(x - y)^2 = 1$; (c) $x^2 + y^2 = 2xy$?

Przykładowe zestawy zadań z kolokwiów i egzaminów

W rozwiązaniach zadań należy opisać rozumowanie prowadzące do wyniku, uzasadnić wyciągnięte wnioski, sformułować wykorzystane definicje, zacytować potrzebne twierdzenia (podać założenia i tezę), napisać zastosowane wzory ogólne (z wyjaśnieniem oznaczeń). Ponadto, jeśli jest to konieczne, należy sporządzić czytelny rysunek z pełnym opisem. Skreślone fragmenty pracy nie będą sprawdzane.

I kolokwium

Zestaw A

1. Liczba $z_1 = 2 - i$ jest pierwiastkiem wielomianu $W(z) = z^4 - 4z^3 + 3z^2 + 8z - 10$. Znaleźć pozostałe pierwiastki wielomianu.
2. Korzystając ze wzoru de Moivre'a obliczyć $(\sqrt{27} - 3i)^9$. Wynik podać w postaci algebraicznej.
3. Zapisać w postaci algebraicznej elementy pierwiastka $\sqrt[4]{-4}$.

Zestaw B

1. Wyznaczyć i narysować zbiór liczb zespolonych z , które spełniają warunek $|z - i + 2| \geq |4i - 3|$.
2. Podać w postaci algebraicznej elementy pierwiastka $\sqrt[3]{(2 - 3i)^6}$.
3. Funkcję wymierną $\frac{4x^3 - 3x^2 - 2x - 3}{x^4 - 1}$ rozłożyć na rzeczywiste ułamki proste.

Zestaw C

1. Nie wykonując dzielenia znaleźć resztę z dzielenia wielomianu $W(x) = 2x^{47} - 3x^5 + 4$ przez wielomian $P(x) = x^4 - 1$.
2. Rozwiązać równanie $(z - i)^3 = (1 + 2i)^3$.
3. Narysować zbiór liczb zespolonych z , które spełniają warunek $|z - 1 - 3i| \geq |z + 5|$.

Zestaw D

1. Znaleźć pierwiastki zespolone wielomianu $W(x) = x^3 + x + 10$.
2. Korzystając ze wzoru de Moivre'a obliczyć $\left(\frac{1 + \sqrt{3}i}{1 - i}\right)^8$. Wynik podać w postaci algebraicznej.
3. Narysować zbiór liczb zespolonych z , które spełniają warunek $|z^2 + 9| \leq 5|z + 3i|$.

II kolokwium

Zestaw A

1. Rozwiązać równanie macierzowe $X \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & -3 \\ 2 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & 4 \end{bmatrix} = [1, -2, 5]$.

2. Znaleźć rzut punktu $P = (-2, 0, 3)$ na prostą $l : \begin{cases} x - y + 2z - 3 = 0, \\ 2x + y - z + 1 = 0. \end{cases}$

3. Metodą eliminacji Gaussa rozwiązać układ równań $\begin{cases} 2x - y + 3z = -3, \\ x + y - z = 4, \\ -x + 3y + 2z = 3, \\ x + y + z = 2. \end{cases}$

Zestaw B

1. Obliczyć odległość punktu $P = (2, 1, 3)$ od prostej $k : \begin{cases} x = 1 + t, \\ y = 2 - 2t, \\ z = t \end{cases} (t \in \mathbb{R})$.

2. Napisać macierze przekształceń liniowych $L : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $K : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$, w bazach standardowych przestrzeni $\mathbb{R}^2$, $\mathbb{R}^3$, jeżeli $L(x, y) = (x + 3y, -x, x - 2y)$, $K(u, v, w) = (u - v + 2w, 2v - u)$. Wyznaczyć macierz złożenia $L \circ K$.

3. Rozwiązać równanie macierzowe: $X^{-1} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & 0 \\ 4 & 3 & 1 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 0 \\ 0 & -1 & -2 \end{bmatrix}$.

Zestaw C

1. Znaleźć równanie płaszczyzny, która zawiera punkty $A = (1, 0, 4)$, $B = (-2, 3, 5)$ oraz jest prostopadła do płaszczyzny $\pi : x - 2y - 3z + 12 = 0$.

2. Dane są punkty $A = (1, 2, -1)$, $B = (3, 1, 2)$. Na osi Oy znaleźć punkt C taki, aby pole trójkąta ABC było równe 10.

3. Układ równań $\begin{cases} x - 2y + 3z = 0, \\ 3x + y - z = 5, \\ x - y + 2z = 2. \end{cases}$ zapisać w formie macierzowej. Następnie korzystając z macierzy odwrotnej wyznaczyć jego rozwiązanie.

Zestaw D

1. Znaleźć obraz symetryczny punktu $P = (1, -2, 0)$ względem płaszczyzny $\pi : 2x + y - z + 1 = 0$.

2. Dla jakich wartości parametru p układ równań $\begin{cases} 2x + py - z = p, \\ -y + pz = -1, \\ -2 \quad + 1z = 1 \end{cases}$ jest układem Cramera? Dla $p = 1$ wyznaczyć x stosując wzory Cramera.

3. Jaką krzywą stożkową przedstawia równanie $4x^2 + 16x - 25y^2 + 150y - 309 = 0$? Znaleźć półosie i współrzędne ognisk.

Egzamin podstawowy

Zestaw A

1. Nie wykonując dzielenia znaleźć resztę z dzielenia wielomianu $x^{98} + 17x^{95} + x^2 - 3x + 1$ przez trójmian $x^2 + 1$.

2. Obliczyć odległość punktu $P = (1 - 2, 4)$ od prostej $l : \begin{cases} x + y - z = 2, \\ 2x - y + z = 4. \end{cases}$
3. Funkcję wymierną $\frac{3x^2 - 2x - 1}{x^3 + x^2 + x + 1}$ rozłożyć na ułamki proste.
4. Rozwiązać równanie macierzowe $X^{-1} + \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 2 & 2 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 3 \\ -2 & 0 & 5 \\ 3 & 4 & 0 \end{bmatrix}$.
5. Jaką krzywą przedstawia równanie $16(x - 1)^2 - 9(y + 3)^2 = 144$? Podać współrzędne środka i ognisk, długości półosi oraz równania asymptot krzywej oraz narysować ją.

Zestaw B

1. Rozwiązać równanie macierzowe $\left(X + \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \right)^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & -3 & -1 \\ -2 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 0 \end{bmatrix}$.
2. Wiadomo, że $x_1 = 1 + i$ jest pierwiastkiem wielomianu $x^4 - 6x^3 + 15x^2 - 18x + 10$. Wyznaczyć pozostałe pierwiastki zespolone tego wielomianu.
3. Obliczyć odległość punktu $Q = (-2, 0, 1)$ od płaszczyzny: $\pi : \begin{cases} x = 2 & + t, \\ y = & s - 2t, \\ z = 1 - s \end{cases} \quad (s, t \in \mathbb{R})$.
4. Korzystając ze wzorów Cramera wyznaczyć niewiadomą y z układu równań: $\begin{cases} x - 2y + 3z = -5, \\ y - 2z = 5, \\ x + z = -1. \end{cases}$
5. Napisać wzór de Moivre'a i następnie obliczyć $(i\sqrt{3} - \sqrt{3})^{18}$. Wynik podać w postaci algebraicznej.

Zestaw C

1. Korzystając ze wzoru de Moivre'a obliczyć $(i\sqrt{3} - 1)^{16}$. Wynik podać w postaci algebraicznej.
2. Metodą bezwyznacznikową obliczyć macierz odwrotną do macierzy: $A = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 3 \\ -2 & 0 & 2 \\ 3 & 1 & 0 \end{bmatrix}$. Sprawdzić wynik wykonując odpowiednie mnożenie.
3. Trójkąt o wierzchołkach $A = (-1, 0, 4)$, $B = (1, 2, 5)$, $C = (0, 3, -1)$ przesunięto o wektor $\mathbf{v} = (2, 3, -1)$. Obliczyć objętość graniastosłupa pochyłego powstałego w czasie przesunięcia.
4. Wektory $\mathbf{a}_1 = (1, 1, 0, 0)$, $\mathbf{a}_2 = (0, 1, 1, 0)$, $\mathbf{a}_3 = (0, 0, 1, 1)$ uzupełnić do bazy przestrzeni $\mathbb{R}^4$.
5. Funkcję wymierną $\frac{5x^3 + 3x + 4}{x^4 - 1}$ rozłożyć na ułamki proste.

Zestaw D

1. Rozwiązać równanie $(z - i)^3 + 1 = 0$. Pierwiastki zapisać w postaci algebraicznej.
2. Wyznaczyć macierz X z równania $\begin{bmatrix} -2 & 4 & -1 \\ 3 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \cdot X^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -2 & -1 \\ -3 & 2 \end{bmatrix}$.
3. Znaleźć obraz symetryczny punktu $P = (1, -2, 0)$ względem prostej $l : \begin{cases} x + y - z + 3 = 0, \\ 2x - y + 3z - 4 = 0. \end{cases}$
4. Narysować zbiór liczb zespolonych spełniających warunek: $\left| \frac{z - 4 - i}{z + 2} \right| \geq 1$.
5. W bazach standardowych wyznaczyć macierz przekształcenia liniowego L , które jest symetrią przestrzeni $\mathbb{R}^3$ względem osi Oy .

Egzamin poprawkowy

Zestaw A

1. Funkcję wymierną $\frac{6x^2 - 5x + 2}{x^4 - 2x^3 + x^2}$ rozłożyć na sumę rzeczywistych ułamków prostych.
2. Wyznaczyć macierz X z równania $\begin{bmatrix} 2 & -3 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \cdot X^{-1} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ -2 & -1 \end{bmatrix}$.
3. Znaleźć rzut prostopadły punktu $P = (-1, 0, 3)$ na prostą $l : \begin{cases} x + y = 3, \\ y - z = 2. \end{cases}$
4. Wyznaczyć jądro i obraz przekształcenia liniowego $L : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ określonego wzorem $L(x, y, z) = (x + y - z, 2x - y, 3y - 2z)$.
5. Metodą eliminacji Gaussa rozwiązać układ równań $\begin{cases} 2x - y + 3z = -3, \\ x + y - z = 4, \\ -x + 3y + 2z = 3, \\ x + y + z = 2. \end{cases}$

Zestaw B

1. Podać wzór do wyznaczania pierwiastków n -tego stopnia liczby zespolonej z . Następnie obliczyć $\sqrt[3]{-8i}$. Wynik podać w postaci algebraicznej.
2. Rozwiązać układ równań $\begin{cases} x - 2y + 3z - 3t = -1, \\ 2x - 4y + 8z - 6t = 4. \end{cases}$
3. Znaleźć równanie prostej, która zawiera punkt $A = (3, 0, -1)$ i przecina prostą $l : x = 1 - t, y = 3 + 2t, z = 2 + t$ ($t \in \mathbb{R}$) pod kątem prostym.
4. Dane są punkty $A = (1, 2, 3), B = (-1, 0, 6), C = (1, 3, -1), D = (2, p, 3)$. Dla jakiego p , objętość czworościanu $ABCD$ będzie równa 13?
5. Narysować zbiór liczb zespolonych, które spełniają nierówność $|z^2 + 4z + 4| \geq |z + 2| |z - 3i|$.

Zestaw C

1. Narysować zbiór liczb zespolonych, które spełniają nierówność $|(1-i)z - 2i| < |7-i|$.
2. Funkcję wymierną $\frac{x^5 - x^3 + x + 1}{x^3 + x}$ przedstawić jako sumę wielomianu i rzeczywistych ułamków prostych.
3. Znaleźć równanie płaszczyzny przechodzącej przez punkt $P = (1, 2, -3)$ i prostopadłej do prostej

$$l: \begin{cases} x + y - z = 2, \\ x + z = 0. \end{cases}$$

4. Obliczyć wysokość czworościanu o wierzchołkach $A = (1, 0, -1)$, $B = (2, 2, 2)$, $C = (3, 4, 5)$, $D = (-3, 4, -2)$ opuszczoną z wierzchołka D .

5. Rozwiązać równanie macierzowe $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & 0 \\ 4 & 3 & 1 \end{bmatrix} \cdot \left(Y + \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 0 & 4 & 1 \\ 2 & 5 & 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 0 \\ 0 & -1 & -2 \end{bmatrix}$.

Zestaw D

1. Jednym z pierwiastków wielomianu $W(x) = 2x^3 + 5x^2 + 6x + 2$ jest liczba wymierna. Znaleźć wszystkie pierwiastki zespolone tego wielomianu.

2. Rozwiązać równanie macierzowe $X \cdot \begin{bmatrix} -2 & 4 & -1 \\ 3 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -2 & -3 \\ 0 & -1 & 2 \end{bmatrix}$.

3. Podać interpretację pierwiastka n -tego stopnia liczby zespolonej z i obliczyć $\sqrt[4]{8(\sqrt{3}i - 1)}$. Wynik zapisać w postaci algebraicznej.
4. Trzy wierzchołki równoległoboku $ABCD$ mają współrzędne: $A = (1, 3, -1)$, $B = (0, 3, 4)$, $C = (2, -2, 5)$. Znaleźć współrzędne czwartego wierzchołka i wysokość równoległoboku opuszczoną z wierzchołka C .

5. Rozwiązać układ równań $\begin{cases} x - 2y + z - 3t = 2, \\ 2x + y - z - t = -3, \\ x - 7y + 2z - 8t = 1. \end{cases}$